

A MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET KÖNYVTÁRA, 1961

Írta: KAPLAYNÉ SCHEY ILONA

A Magy. Áll. Földtani Intézet Könyvtára állományának gazdagsága és sajátos jellege folytán kivált az Országos Műszaki Könyvtár hálózatából és hálózaton kívüli könyvtárrá lett.

Kapcsolatot tart az ország nagyobb és rokon jellegű könyvtáraival, a könyvtárközi kölcsönzés és a dokumentációs szolgálat révén. Rendszeresen szolgáltat adatot gyarapodásáról az Orsz. Széchenyi Könyvtár Központi Címjegyzékének, a nemzetközi kiadványcseréről pedig a Művelődésügyi Minisztériumnak.

Könyvtárunk az 1961. évben 2977 kötettel gyarapodott, melyből

vétel:	632 kötet
csere:	1797 „
ajándék:	548 „
Összesen:	2977 kötet

A könyvtár évtizedek óta gazdag *cserekapcsolatokat* tart fenn, melyeket igyekszik megőrizni és újakkal gyarapítani.

A cserekapcsolatok fejlesztését főleg az időszerű intézeti feladatok irányítják. Így az 1961. évben az új cserekapcsolatok részben a szomszédos országok, részben a mediterrán országok csereanyagának bővítését szolgálták. Ehhez járult még a gyarmati országokkal és a gyarmati sorból felszabadult országokkal való cserekapcsolatok felvétele.

1961. évben az új cserések száma 39, ami 61 féle új cserekiadványt jelent. Az év végén a könyvtár 527 cserést számlál. Az intézet könyvtára résztvett a múlt évben Budapesten tartott Nemzetközi Csere-Kongresszuson s ez alkalommal is értékes kapcsolatokat teremtett.

Az 1960-ban tartott *állományrevízió* feldolgozását ez évben kezdte meg a könyvtár. A feldolgozás során a folyóiratállomány jobb feltárása érdekében többféle folyóiratkatalógus szerkesztését tervezte meg. Jelenleg a következő folyóiratkatalógusok készülnek:

1. A folyóirat-címek betűrendben, rövidített címléírással, címváltozásokkal, állomány-felsorolás nélkül.

2. A folyóiratok földrajzi katalógusa országonkénti csoportosításban, azon belül ABC-rendben, állomány-felsorolás nélkül.

3. Helyrajzi katalógus (más néven törzslap), raktári számsorrendben, teljes címleírás- és címváltozásokkal, teljes állomány-felsorolással, kötet és évfolyam megjelöléssel, duplum jelzésekkel. Rajta szerepel a folyóirat egyéni jegyeinek feltüntetése (méret, csere vagy vétel, hiány-felsorolás évfolyamonként, reklamálás, esetleges válaszok). E katalógusok belső használatra készültek, de egyszerismind a nyilvánosságnak szánt, olvasótermi folyóirat-katalógus alapját képezik.

A Könyvtár *bibliográfiai munkája* a felmerült szükségleteket szolgálta. Az Orsz. Széchenyi Könyvtár Központi Címjegyzéke részére rendszeresen szolgáltatjuk a gyarapodás bibliográfiai adatait. Ezen túlmenően az Országos Könyvtárügyi Tanács felszólította Könyvtárunkat, állítsa össze az egész külföldi folyóiratállomány bibliográfiáját. Az 1961. év folyamán, terven felül, az egységes formai előírásnak eleget téve, elkészült a külföldi folyóiratanyag bibliográfiája, több mint 2000 kartonlapon. Ezzel az adatszolgáltatással járult hozzá az intézeti könyvtár az Orsz. Központi Címjegyzék teljessé tételéhez, annak az országos munkának keretében, melynek célja az ország nagyobb könyvtáraiban található külföldi folyóiratanyag bibliográfiájának összegyűjtése és kiadása.

Itt említjük meg az intézeti igény alapján összeállított francia alsó-kréta bibliográfiát, mely nagyobb részben annotációval készült és kb. 200 adatot tartalmaz.

Az intézeti Könyvtár képviseltette magát a folyó évben Gödöllőn tartott bibliográfiai munkaértekezleten is.

Az Orsz. Széchenyi Könyvtár révén már évek óta bekapcsolódtunk a *könyvtárközi kölcsönzésbe*. 1961 folyamán — a múlt évhez viszonyítva — ez a tevékenységünk erősen fellendült. Bel- és külföldi könyvtárakból a múlt évben 80, ezidén pedig 445 kötetet sikerült megszerezni. Az így megkapott kiadványok az intézeti munkához nagy segítséget nyújtottak.

Sok esetben, különösen a külföldi könyvtárak, a kölcsönzött könyv helyett *mikrofilmeket* küldenek. Az évek folyamán az intézetbe került ilyen filmtekerceket részben a Könyvtár, részben más osztályok őrizték, de nem kerültek feldolgozásra. Az 1961. év folyamán a mikrofilmtekerceket a könyvtár összegyűjtötte és feldolgozta. 161 tekerces filmet leltároztunk, katalogizálásuk folyamatban van.

Az év végén a könyvtár egy „Dokumátor” rendszerű mikrofilmleolvasó készüléket szerzett be. Így a mikrofilm-leolvasás most már intézetben belül is megoldható.

Mintegy 100 000 kötetnyi *Kiadványtárunk* már évek óta nem tudott terjeszkedni s az újonnan megjelent kiadványok azt erősen túlterhelték. Az év végén *Kiadványtárunk* egy részét más célra leválasztották, viszont egy másik új helyiséget kaptunk. Ésszerű elrendezéssel, továbbá bizonyos selejtezés révén sikerült néhány esztendőre a kiadványok el-

helyezését biztosítani. A selejtezés természetesen érintetlenül hagyta az idegen nyelven is megjelent, cserére alkalmas kiadványokat: az Évi Jelentést, Évkönyvet és a Geologica Hungarica két sorozatát. Csupán néhány túl nagy példányszámú, kizárólag magyar nyelvű kiadvány került az igénylők között szétosztásra.

A fenti munkákon kívül a Könyvtár folytatta rendes feldolgozó munkáját: a címleírást, szakozást stb.

1961-ben 229 beiratkozott olvasónk volt, közülük 149 intézeten kívüli szakember. Az olvasóforgalom az év folyamán ugrásszerűen emelkedett: 6900 olvasó 118 248 kötetet használt.

A könyvtári munkát 4 könyvtáros és 1 raktáros végezte.

LA BIBLIOTHÈQUE DE L'INSTITUT GÉOLOGIQUE DE HONGRIE, 1961

par

I. KAPLAY - SCHEY

En 1961, notre Bibliothèque a acquis 2977 volumes, dont

632 volumes par achat
1797 volumes reçus en échange
548 volumes reçus à titre gracieux.

En 1961, nous avons établi des relations d'échange avec 39 nouveaux partenaires, ce qui nous assure régulièrement 61 sortes de publications.

Sur la base de la révision de 1960, la Bibliothèque a commencé à dresser trois nouveaux catalogues des périodiques, notamment:

1. Catalogue alphabétique des périodiques
2. Catalogue géographique des périodiques
3. Catalogue de dépôt des périodiques.

Nous avons achevé la bibliographie des périodiques étrangers. Par prêt de bibliothèque à bibliothèque, nous avons mis 445 volumes à la disposition de nos lecteurs. Nous avons jeté les fondements de la microfilmthèque de notre Institut. La Bibliothèque a acquis un lecteur de microfilm. On a commencé le reclassement du dépôt des publications.

Au cours de l'année 1961, 6900 lecteurs se sont servis de 118 248 volumes.

БИБЛИОТЕКА ВЕНГЕРСКОГО ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА,
1961 г.

И. КАПЛАЙ—ШЕИ

Книжный состав библиотеки умножался в 1961 году 2977 томами, из них:

632 тома в порядке покупки
1797 томов в порядке обмена и
548 томов получено в подарок.

Новые обменные связи были завязаны в 1961 году 39 учреждениями, что означает 61 новую обменную публикацию.

На основе ревизии книжного состава, состоявшейся в 1960 году, библиотека приступала к составлению трех новых журнальных каталогов:

1. Алфавитный указатель заглавий журналов
2. Географический каталог журналов
3. Каталог указывающий место журналов в библиотеке.

Закончена разработка библиографии состава иностранных журналов. В порядке межбиблиотечного обмена было приобретено 445 томов. Заложена основа фонда микрофильмов Института. Библиотека получила установку для чтения микрофильмов. Началась перестановка склада публикаций.

В 1961 году 6900 читателей заимствовало у библиотеки всего 118 248 томов.